

บทที่ 5

บทสรุป และอภิปรายผล

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ มีขั้นตอนในการศึกษาค้นคว้าและสรุปผลการศึกษาค้นคว้าดังนี้

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์หลัก คือ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ
2. เพื่อใช้หลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการศึกษาตามลักษณะของกระบวนการวิจัย และพัฒนา (Research and Development) ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เพื่อสร้างและหาความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ

ขั้นตอนที่ 2 เพื่อใช้หลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ

ขั้นตอนที่ 3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การใช้หลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ โดยประเมินจากผลงานของนักเรียน แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ โดยการหาค่าร้อยละ

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอได้ผลดังนี้

1.1 เอกสารหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร แนวทางการจัดกิจกรรมฝึกอบรม สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เกณฑ์การผ่านหลักสูตร ตารางการฝึกอบรม คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม วันเวลาและสถานที่ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.71 และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 0.44

1.2 เอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ ได้แก่

1.2.1 คู่มือสำหรับผู้ให้การฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ ซึ่งประกอบด้วย คำชี้แจงสำหรับผู้ให้การฝึกอบรม วัตถุประสงค์ แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม ภาคทฤษฎี 6 ชั่วโมง หน่วยที่ 1-5 เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผ้าทอ การประดิษฐ์และประโยชน์ หลักการออกแบบ การใช้วัสดุอุปกรณ์ และขั้นตอนการประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ ได้แก่ จุดประสงค์ สาระสำคัญ กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม วิธีการประเมินผล แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมภาคปฏิบัติ 18 ชั่วโมง เรื่อง ปฏิบัติการออกแบบประยุกต์ตะกร้า จากความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แก่ จุดประสงค์ สาระสำคัญ กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม การประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.62 และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 0.48

1.2.2 คู่มือสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ ซึ่งประกอบด้วย คำชี้แจงการใช้คู่มือสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ใบความรู้และใบงานการประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 0.53

2. การใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ ได้ผลดังนี้คือ ผลประเมินผลงานการประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อยู่ใน ระดับมาก

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ ตะกร้าจากผ้าทอ ปรากฏว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม การประดิษฐ์ตะกร้า จากผ้าทออยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) 4.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 0.63

อภิปรายผล

ผลการศึกษาค้นคว้าการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำประเด็นที่ค้นพบมาอภิปราย ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. การสร้างหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร

1.1 ผลการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของเอกสารหลักสูตร โดย ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่า เอกสารหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคณะผู้ศึกษาค้นคว้า ได้ดำเนินการสร้างหลักสูตรอย่างมีระบบตาม แนวทางการพัฒนาหลักสูตรของวิชัย วงษ์ใหญ่(2533 ; 60 -64) และคณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้ได้หลักสูตรที่มี องค์ประกอบครบและเหมาะสมกับการนำไปใช้ในการฝึกอบรม

ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรฝึกอบรมของ สงบ บุญมาก (2543) ; สนั่น ถิ่นสะอาด (2544) ;ศิริพงษ์ เสาภายน และสมพร หวานเสร็จ ;(2545) ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบหลัก ทั่วไปของหลักสูตรที่ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 4 ด้าน คือ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม การประเมินผล

1.2 เอกสารประกอบหลักสูตร เพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล คณะผู้ศึกษาค้นคว้าจึงสร้างเอกสารประกอบหลักสูตรดังนี้

1.2.1 คู่มือหลักสูตรสำหรับผู้ให้การฝึกอบรม มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม จำนวน 5 แผน จุดประสงค์ สาระสำคัญ กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อการอบรม และวิธีการประเมินผล ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของคู่มือ หลักสูตรสำหรับผู้ให้การฝึกอบรม โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าองค์ประกอบของคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้ การฝึกอบรมส่วนใหญ่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคณะผู้ศึกษา

ค้นคว้าได้ศึกษารายละเอียดของหลักสูตร เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องก่อนนำมากำหนด องค์ประกอบของคู่มือหลักสูตรฝึกอบรมและแผนการจัดกิจกรรมฝึกอบรมในคู่มือหลักสูตรมีขั้นตอน และรายละเอียดในการฝึกอบรมที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปริญญา บรรดาพิมพ์และคณะ (2549) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การประดิษฐ์กระเช้าจากเถาวัลย์

1.2.2 คู่มือหลักสูตรสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ หน่วยการ ฝึกอบรม จำนวน 5 หน่วย ประกอบด้วย จุดประสงค์ เนื้อหา และแบบฝึกปฏิบัติกิจกรรม ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้ให้การฝึกอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจากคณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาการสร้างคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้เข้ารับการ ฝึกอบรม โดยมีองค์ประกอบครบถ้วน มีการกำหนดจุดประสงค์ กำหนดเนื้อหาตามลำดับ ขั้นตอน ง่ายต่อการฝึกปฏิบัติ กำหนดลำดับของกิจกรรมซึ่งจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ตามที่ต้องการ และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประชัน แสนใจและคณะ (2549) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การประดิษฐ์ดอกเอื้องแซะ

2. การใช้หลักสูตรฝึกอบรม

จากการใช้หลักสูตรกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านนาگاه อ.ศรีมาศ จ.สุโขทัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัยเขต 1 และได้ดำเนินการประเมินผล การใช้หลักสูตร โดยใช้แบบประเมินผลงานเรื่อง การประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ ของจำนวน 20 คน พบว่า ผลการประเมินผลงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ปรากฏว่า คะแนนของผู้เข้ารับการ ฝึกอบรม อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 70 ทุกคน ทั้งนี้เนื่องจากมาจากหลักสูตร ฝึกอบรมที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าเป็นหลักสูตรที่ดี นักเรียนมีความสนใจ วิทยากรบรรยายขั้นตอน และสาธิตการประดิษฐ์ตะกร้าได้ชัดเจน มีสื่ออุปกรณ์ที่พอเพียง นักเรียนมีส่วนร่วมได้ลงมือปฏิบัติ ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปริญญา บรรดาพิมพ์และคณะ (2549) การพัฒนา หลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การประดิษฐ์กระเช้าจากเถาวัลย์

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการประดิษฐ์ตะกร้า จากผ้าทอ

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการประดิษฐ์ตะกร้า จากผ้าทอ ได้ดำเนินการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม โดยใช้แบบ ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทออยู่ใน

ระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากหลักสูตรฝึกอบรมเป็นหลักสูตรที่น่าสนใจ เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์รู้จักใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด และนักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง ซึ่งสอดคล้องนโยบายเศรษฐกิจพอเพียงและงานวิจัยของประชัน แสนใจและคณะ (2549) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้ของแพะ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. หลักสูตรฝึกอบรม เรื่องการประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ สามารถนำวัสดุอื่นๆ เช่นเศษผ้าหรือใยสังเคราะห์ มาแทนนุ่น
2. การประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ สามารถประยุกต์เป็นรูปทรงอื่นๆได้อีก เช่น ทำตะกร้ารูปทรงสี่เหลี่ยม ทรงรี ทรงสูง ทรงกระบอก เป็นต้น
3. ผ้าทอที่นำไปใช้ประดิษฐ์ตะกร้า ยังสามารถนำมาประดิษฐ์เป็นของใช้อื่นๆ ได้อีก เช่น กระเป๋ารูปแบบต่างๆ ของที่ระลึก ของตกแต่งบ้าน ดอกไม้ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. การจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมควรจะได้มีการรับสมัครตามความสนใจ เพื่อให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพ
2. ควรมีการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการประดิษฐ์สิ่งของอื่นๆ เช่น การประดิษฐ์กระเป๋า การประดิษฐ์ไม้กวาด เป็นต้น
3. ควรมีการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสิ่งของเหลือใช้จากวัสดุอื่นๆ นอกเหนือจากผ้าทอ